

4 februari 2018

Älska Inte Världen

Ännu ett test av äktheten i vår frälsning

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

Om någon älskar världen, finns inte Faderns kärlek i honom (1 Joh 2:15)

Bibeltext

Älska inte världen, inte heller det som är i världen. Om någon älskar världen, finns inte Faderns kärlek i honom. Ty allt som finns i världen, köttets begär och ögonens begär och högmod över livets goda, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet.

(1 Johannesbrevet 2:15-17)

Inledning

Jag vill börja med att citera från årets första predikan med titeln ”Älska bröderna”¹ från (2018-01-07):

Vad Johannes gör i sitt [första] brev — bland många andra saker — är att framställa den sanna tron på Jesus i formen av en serie kontrollpunkter, tester, som varje kristen ska underkasta sig för att utröna huruvida man verkligen är troende.

Ovanstående test gällde huruvida vi älskar församlingen² eller inte. Där kom vi fram till att en pånyttfödd kristen måste älska församlingen, men den som säger sig vara kristen men inte har någon kärlek till församlingen i själva verket inte är en kristen. Lite längre ner hittar vi ett annat test som också talar om kärlek. Om testet om bröderna talar om vad vi ska älska³, så talar detta test om vad vi *inte* ska älska. Och här ställs vi inför begreppet ”världen”, något som vi inte skall

¹ Se Betelförsamlingens hemsida: <http://www.betelforsamlingen.com/index.php/sermons/alska-broderna/>

² Vem som är församlingen är en annan fråga, men under förutsättningen att den församling man verkligen tillhör är en sann kristen församling i biblisk mening, så gäller testet att kärleken till bröderna avgör om man är kristen eller inte.

³ Bröderna är naturligtvis inte det enda vi ska älska, för först och främst ska vi älska HERREN vår Gud. Men i det här sammanhanget är det bröderna som är i fokus.

älska, och att dess motsats finns i Gud Faderns kärlek. Låt oss titta på dessa begrepp och se om vi kan förstå dem, men innan dess ska vi läsa samma text i några andra översättningar:

Älska inte världen och det som finns i den, för om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. Allt det som finns i världen, de fysiska begären, ögonens begär, livet man skryter över, sådant kommer inte från Fadern, utan från världen. Och världen ska gå under med sina lockelser. Men den som gör Guds vilja består för evigt. (nuBibeln 2015)

Älska inte världen, inte heller det som är i världen. Om någon älskar världen, så finns inte Faderns kärlek i honom. För allt det som är i världen, köttets begär och ögonens begär och ett högfärdigt levnadssätt, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet. (Svenska reformationsbibeln 2017)

Älsken icke världen, ej heller vad som är i världen. Om någon älskar världen, så är Faderns kärlek icke i honom. Ty allt som är i världen, köttets begärelse och ögonens begärelse och högfärd över detta livets goda, det är icke av Fadern, utan av världen. Och världen förgår och dess begärelse, men den som gör Guds vilja, han förbliver evinnerligen. (1917)

Älska inte världen och det som finns i världen. Om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. Ty det som finns i världen, vad kroppen begär, vad ögonen åtrår, vad högfärden skryter med, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen förgår med sina lockelser, men den som gör Guds vilja består för evigt (B2000)

Älska inte den här onda världen och allt den lockar med, för den som älskar världen och dess ondska har inte släppt in Faderns kärlek i sitt liv. Världen lockar ju ständigt med att vi ska tillfredsställa våra fysiska begär, att vi ska kräva att få allt vi ser, och att vi ska skryta över oss själva och det vi har. Men sådant kommer inte från Fadern, utan från världen. Och den här världen ska gå under med alla sina frestelser. Men den som gör Guds vilja ska leva för evigt. (BSV Levande Bibeln)

Älska inte världen och inte heller det som finns i världen. Om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. För allt som finns i världen, den fallna naturens begär och ögonens begär och skryt över livsstil och tillgångar, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen och dess begär försvinner, men den som utför Guds vilja förblir i evighet. (SB⁴)

Det är tydligt att översättningarna är mycket lika varandra, vilket gör att vi kan dra slutsatsen att här inte finns någon större tvekan om hur det här skall förstås eller översättas.

⁴ Översättningen är gjord av Ragnar Blomfeldt och kallas SVENSKBIBEL, se <http://www.svenskbibel.se>

Predikan

1. **Förklaringar av de i texten viktigaste begreppen.** Jag läste en gång en biografi över C.S. Lewis, i boken kallad *Jack*, en av den kristna världens största apologeter genom tiderna, och där berättas om en oerhört torr privatlärare pojken Jack hade, som en gång då damerna i hans hus samtalade om vad som helst, t.ex. hur vädret var, avbröt dem och sa till dem ungefär så här: *Mina damer, var snälla och definiera de begrepp ni använder i ert samtal*⁵. Det kan tyckas som en lustig historia, men det ligger något i det. Om vi inte vet vad orden betyder som vi använder — som faktiskt aposteln skriver i 1 Kor 14 — blir vi främlingar för varandra. Låt oss därför titta på de begrepp som Johannes använder när han benar ut detta specifika test av äktheten i vår tro.

1.1. **Världen.** Vad är världen? Det grekiska ordet är *kosmos* vilket vi känner igen som världsalltet.

1.1.1. Det kan alltså avse den fysiska världen, skapelsen, med allt som finns i den och alla människor som finns i den. Detta är den värld som Gud har skapat, som från början var god men som sedan drogs med i fallet i Edens lustgård (och som fortsätter att dras ner i syndens trask eftersom alla människor syndat (Rom 3:23))

1.1.2. I bildlig mening avser också världen summan av det mänskliga som står i opposition till Gud: all mänsklig visdom och livsåskådning och livsstil som inte tar sin utgångspunkt i evangeliet. I princip skulle man kunna säga att världen i det här sammanhang betecknar summan av alla människors fallna naturer, människans syndiga tankar, leverne och gudsfrånvändhet, och alla följer det får.

1.1.3. Blue Letter Bible skriver bl a: den ogudaktiga mängden; hela människosläktet som är främmande för Gud, och därför är fientliga mot Kristi sak, hela mängden av jordiska varor, gåvor, rikedomar, fördelar, nöjen, etc, som, även om de är tomma och svaga och flyktiga, skapar åtrå och förför människor bort från Gud och hindrar Kristi sak⁶

⁵ Privatlärarens fras lät säkerligen mycket torrare på originalspråket: *Ladies, please define your terms.*

⁶ Översatt från engelskan: *the ungodly multitude; the whole mass of men alienated from God, and therefore hostile to the cause of Christ, the whole circle of earthly goods, endowments riches, advantages, pleasures, etc, which although hollow and frail and fleeting, stir desire, seduce from God and are obstacles to the cause of Christ*

1.1.4. Det intressanta är att detta grekiska ord används för första gången i Nya testamentet när Jesus frestas av djävulen i öknen. Då står det: *Därefter tog djävulen honom upp på ett mycket högt berg och visade honom alla riken i världen [grek. kosmos] och deras härlighet. Och han sade: "Allt detta vill jag ge dig, om du faller ner och tillber mig." Då sade Jesus till honom: "Gå bort, Satan! Ty det står skrivet: Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du tjäna."* (Matt 4:8-10) Djävulen ville här få Jesus att älska världen och världens härlighet och glans mer än Fadern, och därigenom falla ner och tillbe honom som är den här världens gud, och som belöning få alla riken i världen och deras härlighet (något som han faktiskt inte kunde ge Jesus — djävulens erbjudande bygger på en lögn, vilket är en annan historia). Men Jesus avvisar hans förslag.

1.2. **Det som är i världen.** Detta hör tätt samman med föregående, och här räknas tre saker upp som finns i världen som vi särskilt inte ska älska:

1.2.1. Köttets begär. En översättning som vi läste ovan har: *den fallna naturens begär*. Ordet för kött är *sarx* och betecknar vanligen den fallna mänskliga naturen, den onda sidan av vårt väsen som älskar synden och vill göra uppror mot Gud: *Var och en av oss ville gå vår egen väg* (Jes 53). Ordet för begär är *epithumia* och betecknar en längtan eller lust, ofta efter något förbjudet. Detta kallas i dagligt tal för *normbrytande*. Så snart dagens mänsklighet hittar något som är tabu eller förbjudet i vår kristna kulturtradition uppväcks genast en längtan efter att få göra just så, och denna process går sedan vidare till nästa gräns, och så nästa. Så har det varit i alla kulturer under alla de tider då människor vänt sig bort från sin Skapare i uppror mot hans lagar och syften. Detta kallar Bibeln för köttets begär.

1.2.2. Ögonens begär. Här avses att vi uppväcks av lust efter förbjudna saker som våra ögon ser. Synden börjar redan där. Det kan gälla otukt: *Den som ser på en kvinna med lust har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap* (Matt 5:28). Det kan gälla dryckenskap: *Se inte på vinet, att det är så roligt, att det ger sån glans i bågaren och rinner ner så lätt* (Ords 23:31). Det kan gälla materiella rikedomar vi längtansfullt spanar efter — ovan när jag berättade om Jesu frestelse såg vi att djävulen *visade honom alla riken i världen och deras härlighet*. Djävulen tänkte att genom att Jesus fick se allt han kunde få om han gjorde det otänkbara, tillbad honom, så skulle han falla för frestelsen. Fienden arbetar på samma sätt idag. Var

därför nog med var du ser på med dina ögon på TV, tidningar, film, vilka sammanhang du rör dig i, osv, så att inte ögonens begär uppväcks och du börjar älska världen och det som är i världen framför Faderns kärlek. Det är kanske inte så konstigt att Hebreerbrevet 12 skriver: *låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare*. När blicken är fäst på Jesus uppväcks inte onda begär, utan en vilja att helgas och lovprisa Sonen som gett sitt liv för oss.

1.2.3. Högmod över livets goda. Även om inte vi låter köttets begär dra oss i fel riktning, eller ögonens begär leda oss vilse, så kan vi ändå göra misstaget att vi blir högmodiga över det vi har. Olika översättningar ovan hade: *vad högfärden skryter med, att vi ska skryta över oss själva och det vi har, skryt över livsstil och tillgångar*. Även sånt vi äger i den här världen, sådant vi fått från Gud som en gåva, kan bli en snara för oss om vi 1) glömmer vem vi fått det av, och 2) börjar skryta över det. Oavsett om det är intellektuella tillgångar — en högintelligent och/eller högutbildad person blir lätt arrogant och överlägsen mot dem som inte har samma förutsättningar — eller materiella tillgångar — skrytsamhet över bilar, hus, båtar, resor, pengar på banken, överflöd av mat och en bekymmerslös tillvaro⁷ eller vad det nu är, så varnar oss Bibeln över att intas av högmod över livets goda. Missförstå mig på rätt sätt: Gud är inte emot att vi njuter av livet, men Han är emot att vi njuter av det på fel sätt och med fel motiv. All synd handlar egentligen om missbruk av Guds gåvor. Därför skall vi inte vara högmodiga över vad vi har, utan istället visa tacksamhet till Gud som gett oss allt och också visa generositet⁸.

1.3. **Förgår.** Både världen och det som är i världen skall förgå, säger Johannes här. Det grekiska ordet *parago* används ofta i Nya testamentet för att beskriva hur en person *passerade* en plats, t.ex. när Simon från Cyrene kom förbi Via Dolorosa just när Jesus passerade där och Simon blev tvingad att bära korset (egentligen korsets tvärså). Detta talar om flyktiga händelser, sådant som dyker upp ena minuten och sedan

⁷ Just ”överflöd av mat och bekymmerslös säkerhet” var synder som präglade staden Sodom som förstördes i en eldstorm från himlen under Abrahams tid i Kanaans land.

⁸ ”Uppmana dem som är rika i den här världen att inte vara högmodiga eller sätta sitt hopp till något så osäkert som rikedom, utan till Gud som rikligt ger oss allt att njuta av. Uppmana dem att göra gott, att vara rika på goda gärningar, att vara generösa och dela med sig och samla åt sig en skatt som är en god grund för den kommande tidsåldern, så att de vinner det verkliga livet.” (1 Tim 6:17-19)

försvinner. Sådan är också världen och allt som är i den. Det kommer att passera, försvinna och förgås, som om det aldrig hade funnits till.

Apostelns Petrus målar upp detta i slutet av sitt andra brev: *Men Herrens dag kommer som en tjuv, och då skall himlarna försvinna under våldsamt dån och himlakroppar upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till. Då nu allt detta går mot sin upplösning, hur heligt och gudfruktigt skall ni då inte leva, medan ni väntar på Guds dag och påskyndar dess ankomst - den dag som får himlar att upplösas i eld och himlakroppar att smälta av hetta. Men nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor, väntar vi på efter hans löfte.* (2 Petr 3:10-13) Notera kopplingen mellan ett heligt liv — att inte älska världen och det som är i den — och det faktum att allt vi ser omkring oss skall förgås på ett ögonblick.

1.4. Faderns kärlek. Faderns kärlek är för den kristen motsatsen till världen och världsväsendet. Att älska världen och det som finns i den blir då omöjligt om man vill vara fylld av Faderns kärlek.

1.4.1. Faderns kärlek ledde dock honom att sända Sonen som ett försoningsoffer (Joh 3:16) för att frälsa världen. I det avseendet är Faderns kärlek paradoxalt nog riktad till den värld vi *inte* skall älska. Men här gäller att hålla tungan rätt i mun: Gud älskar den värld han har skapat, men inte vad vi människor gjort den till genom vår synd. Och detta gäller på det personliga planet: *Gud älskar oss som vi är, men älskar oss för mycket för att låta oss förbli som vi är* (Billy Graham). Världen, ehuru skapad av Gud, är fallen och måste försonas med Fadern genom Sonens blod (Kol 1:20).

1.4.2. Det är också Faderns kärlek som gör att vi kan kallas Guds barn: *Se, vilken kärlek Fadern har skänkt oss: att vi får kallas Guds barn, och det är vi också. Världen känner oss inte, därför att den inte har lärt känna Honom.* (1 Joh 3:1) Faderns kärlek gör oss till Guds barn, och Faderns kärlek är något okänt för världen eftersom den inte känner Honom, och därigenom känner den heller inte Guds barn.

1.4.3. Men det eviga föremålet för Faderns kärlek är Sonen, Jesus Kristus. Jesus säger i sin avskedsbön i Johannesevangeliet 17:24 att Fadern *har älskat mig innan världens grund var lagd*. Att vara fylld av Faderns kärlek är då alltså att älska Sonen och göra det framför världen, eftersom Fadern älskade Sonen redan innan Han skapade världen. I själva

verket är hela universum en kärleksgåva från Fadern till Sonen, eftersom allt skapades *genom honom [Sonen] och till honom* (Kol 1:16).

- 1.5. **Guds vilja.** Guds vilja, Guds planer, tankar och det Han gör och vill göra, är icke förvånande att vi ska tro på Honom som Fadern har sänt (Joh 6:28-29) och därigenom helgas till likhet med Sonen (1 Tess 4:3, Rom 8:29). Liksom Fadern har älskat Sonen från evighet skall den som vill göra Guds vilja älska Jesus Kristus, återigen framför världen och dess lockelser.
- 1.6. **Förblir i evighet.** Orden betyder att stanna kvar på en given plats, i ett tillstånd eller en relation, och göra det till eller in i en oavbruten tidsålder, dvs för evigt. Här talas om evigt liv.
2. **Vad vi alltså inte ska göra.** Efter att ha gått igenom nyckelbegreppen ska vi stanna inför hur vi skall förhålla oss till den här företeelserna.
 - 2.1. Älska inte...- verbet är *agape*, och står i presens aktivum imperativ. Negationen gör att detta är en uppmaning att inte aktivt eller kontinuerligt älska världen eller något som finns i den. Verbformen presens aktivum subjunktiv används i nästa mening och uttrycker ett villkor som leder till en eventuell slutsats: om någon kontinuerligt och aktivt har kärlek till världen, så följer slutsatsen att Faderns kärlek inte finns i honom.
 - 2.2. Vi skall alltså inte älska världen eller något som finns i den. Vi är kallade att älska alla människor, men inte summan av alla människors tankar, ideer och ideologier. Vi har ett annat kärleksbegrepp än världen. Världen säger att kärlek handlar om tolerans och acceptans, men Faderns kärlek handlar om att älska förbehållningslöst utan att för den skall acceptera eller tolerera det som går på tvärs med Faderns vilja.
3. **Vad vi alltså ska göra.** Texten avslutas med ett enkelt konstaterande att den som inte gör det som är fel — älska världen — istället ska göra Guds vilja.
 - 3.1. *Gör Guds vilja.* Verbet står återigen i presens aktivum, och betecknar en ständigt pågående aktiv handling där något utförs. Guds vilja är att tro på Jesus Kristus och leva efter hans Ord.

3.2. Följden av att göra Guds vilja. Evtigt liv. *Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på Honom inte skall gå under utan ha evigt liv. (Joh 3:16).*

Avslutning

I Johannesbrevet visar oss alltså en serie tester som vi kan använda för att ta reda på om vi verkligen är troende eller inte. Texten vi läst handlar om vår relation till världen kontra Faderns kärlek. Uppmaningen till oss är alltså att vi inte ska älska världen eller något som finns i den, men istället vara fyllda med Guds kärlek och älska Jesus Kristus över allt annat. Detta leder oss till evigt liv. Misslyckas gör vi alla, men Johannes använder verbformer som låter oss förstå att det här inte handlar om vår dagsform varje enskild dag utan hur tendensen ser ut över längre tid: växer jag, kanske sakta, men ändå kontinuerligt och säkert, i min kärlek till Gud och min avskildhet från världen? Ser jag att världen och dess lockelser får ett allt mindre inflytande över mitt liv och Gud får ett större? Vinner jag, genom Guds nåd, mer och mer seger över min egen fallna människa, köttet och dess begär? *Detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds Son (1 Joh 5:4b-5)*